

men ogsaa, synes det, kun til Gætt, uden at det netop er givet, at denne er den Skyldige. Jeg skal i denne Henseende tillade mig at henvisse til Indholdet af § 2, hvorefter, naar en Forfatter f. Ex. forlader Landet, og det dog er notorisk, at han er Forfatteren, Ansvarer vil kunne gaae over paa dem, som i Loven ere ansete som de Nærmeste efter ham til at paatage sig Ansvarer. Det er i Korthed disse Bemærkninger, jeg skulde tillade mig at fremføre, og jeg skal i Genhold til dem tillade mig ved Lovens anden Behandling at fremsætte de Endringsforslag, som jeg maatte finde nødvendige.

Orsted: Jeg er tilbøjelig til at tiltræde den Mening, der er yttret af en af Comiteens ærede Medlemmer, at man under de nærværende Forhold gjorde bedre i, ikke at lade udkomme nogen ny Presselov, men forblive ved den provisoriske Anordning af 29de Marts 1848. Paa den ene Side er næsten ethvert trykkende Forhold, der forudm hvilede paa Pressen, der ved blevet ophævet. Det er vel saa, at der er enkelte Bestemmelser uophævede, der i sig kunde synes at indeholde et unødvendigt Baand; men det er Bestemmelser, som i en lang Række af Aar aldrig ere blevne gjorte gjældende, og sølgelig behøver man ikke at have Haftværk med at faae dem ophævede. Det er især de ubetingede Forbud imod Anonymiteten, som indeholdes i §§ 16 og 19, men som dog i en meget lang Række af Aar saa godt som aldrig ere blevne gjorte gjældende. Jeg erindrer meget godt, at i den første Tid efterat Forordn. af 27de Sept. 1799 var udkommen, da lagttog man Forordningens Bestemmelser nogenlunde strengt, og der fandt ogsaa i den Tid Tilfælde Sted i et enkelt Tilfælde, hvor der ikke var begaaet anden Forbrydelse, end at Forfatterens Navn ikke var nævnt, men det er for længe siden gaaet af Brug, og der er altsaa ingen praktisk Nødvendighed for Dieblicket til deri at gjøre en Forandring. Ligeledes er der noget stränge og i sig selv ikke ganske vel sammenhængende Bestemmelser angaaende det eventuelle Ansvar, der skal hvile paa Bogtrykker og Forlægger, naar Forfatteren ikke bliver tilstede; men de ere ogsaa — jeg tør paastaae det — i det, som gaaer udenfor det i sig Nødvendige aldrig blevne gjorte gjæl-

dende. Den egentlige noget væsentlige Forbedring, som man vil opnaae ved at Forordningen i dette Dieblisk kommer ud, er, at de Straffe, som vore Love fastsætte for private Injurier og navnlig 3 Marks Straffen, blive forandrede, og det er vistnok en sand Forbedring i Lovgivning. Men naar man veed, hvor sjældent der bliver Spørgsmaal om en saadan Strafs Anvendelse, navnlig paa trykte Skrifter, troer jeg ikke, at nogen Lov af den Grund er diebliskelig nødvendig. Der kunde snarere være Spørgsmaal, om der ikke var Anledning til at ønske den provisoriske Plakat afløst ved en ny Forordning, for at gjøre Grændsen for Trykkefriheden mere virksom; thi naar § 2 i Almindelighed sætter Straf af Fængsel efter Dommerens Skjon selv for de største Forbrydelser, med Undtagelse af een, som Forord. af 27de Sept. 1799 § 1 belagde med Livsstraf, kan der endogsaa ved meget store Forbrydelser anvendes en yderlig Lempelse og Formildelse i Straffen; men jeg troer ikke, at det under de nærværende Forhold er af nogen stor praktisk Bigtighed. Jeg skulde imidlertid derfor ingenlunde erklære mig for den Mening, at der i Dieblicket ikke burde udkomme nogen Presselov, saafremt jeg virkelig troede, der var Udfigt til at faae en henstgtsmæssig, retfærdig og de forskjellige retlige Interesser betryggende Lov, eller med andre Ord, hvis man kunde faae en Presselov, der væsentligt er bygget paa de Grundsætninger, der findes i Udskatet. Men jeg troer, at der under de nærværende Omstændigheder ikke kan gjøres Regning derpaa. Der er en Gjæring i Meningerne og en Retning til at udvide visse Friheder, der uden Tvivl vil modsætte sig en nok saa moderat Lov, der vil sætte visse Grændser for Trykkefriheden. Der er allerede en grundvæsentlig Forskel i den Maade, hvorpaa man opfatter Grundlovens Bestemmelser herom i § 91. Naar den forbyder Censur og andre forebyggende Forholdsregler, saa er der dem, der strække dette meget videre, end det efter Hensigten virkelig maa antages at skulle strække sig, videre, end det efter Retfærdighedens Grundsætninger burde strække sig. Man har ogsaa paastaet, at Caution var en forebyggende Forholdsregel, men det er den vistnok paa ingen